

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra germanistiky a slavistiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Michal Milota**

Název práce: **Mediale Konstruktion eines kulturellen Gedächtnisses: die ‚Sudetendeutsche Zeitung‘ (München) im Vergleich mit der ‚Landeszeitung‘/dem ‚LandesEcho‘ (Prag)**

Hodnotil/a: **PhDr. Dipl.-Pol. Martin Jeřábek, Ph. D.**

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Práce M. Miloty si stanovila za cíl analyzovat dvě vybrané tiskoviny, které patří do kategorie tzv. novin „národnostních menšin“. Sudetoněmecké noviny (orig. „Sudetendeutsche Zeitung“) je orgán sudetských Němců (v SRN, především Bavorsku) a Landeszeitung‘/LandesEcho‘ je magazín německé menšiny v České republice. Oba listy jsou specifické, což bylo nejspíš záměrem výběru tohoto zajímavého komparativního tématu. Cíl práce byl v zásadě splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Jádrem pojednání M. Miloty je teoretická a praktická část. Autor si pokládá otázku, jak přispívají zvolené noviny k utváření kulturní identity dané menšiny. V teoretické části se zabývá menšinami a jejich tiskovinami v různých státech. Kromě německých menšin v Polsku, Maďarsku nebo Rumunsku správně pro srovnání také uvádí např. dánskou nebo polskou menšinu v SRN (podkap. 2.1.2). V kap. 2.2 se zaměřil na německou menšinu v ČR včetně problematiky minulosti (druhá světová válka a „vyhnání“ sudetských Němců 1945-1946). Zde je třeba však konstatovat, že na hodnotný a dostatečně kvalitní rozbor otázky „odsunu/vysídlení“ českých Němců je třeba zásadně větší rozsah textu přesahující bakalářskou práci. V kap 2.3 a 2.4 se již věnuje přímo zvolenému tématu, tedy dvěma vybraným tiskovinám, přibližuje jejich historii i charakter.

V praktické části (s. 32 nn.) autor dokumentuje rozhovory provedené s redakcemi obou periodik, dotazník pro čtenáře a v rozsáhlejší kap. 3.3 rozbor novinových článků reprezentujících vybrané roky: 1998, 2002, 2004 a 2013. Přidanou hodnotu práce představuje pak kap. 3.4, kde obě periodika srovnává z řady hledisek (témata článku, okruh členářů, financování apod.), správně akcentuje také rozdíly (např. důraz na historická témata u příkladu Sudetoněmeckých novin). V závěru autor konstatuje (s. 69), že média (v tomto případě noviny) příslušníkům národnostních menšin pomáhají utvářet a uchovávat jejich vlastní kulturní identitu.

Připomínky:

- Práce působí popisným dojmem, přestože výběr dílčích témat je správný. Z metodologického hlediska chybí např. důkladnější zdůvodnění výběru konkrétních roků pro rozbor článků (s. 42). Jiné roky byly méně významné? Je možné se zaměřit na cílené úseky, ale poté je třeba s daty dále pracovat, právě vzhledem k cílenému výběru.

- Dotazníkové šetření (s. 37 nn.) považují za přidanou hodnotu práce, nicméně omezený výběr neumožnil autorovi, přes všechnu snahu na s. 41-42, využít je pro další analýzu a propojit s ostatními částmi práce. Je otázkou, do jaké míry jsou takto získané informace reprezentativní.
- Postrádám důkladnější samostatný rozbor zdrojů/kritiku literatury, který by se u tohoto typu tématu rozhodně hodil.
- K „historické dimenzi“ vztahů Čechů a Němců po roce 1945 bych vedle J.W. Brügela doplnil publikace T. Staňka, příp. další literaturu (např. práce Jana Křena). Pozn: zde jde však o samostatné velké téma, které na omezeném prostoru prakticky nelze kvalitně pojednat.
- Některé citace jsou z jednoho zdroje (např. s. 12 – pouze Bohlen, s. 13 apod.); u řady témat v teoretické části se nabízí srovnat více zdrojů, což poté dokládá přehled autora o stávající literatuře.
- Pokud provedl autor rozhovory/pís. dotazování, je vhodné tímto způsobem získaná data ještě více analyzovat a důkladněji pracovat s výsledky.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Diplomová práce i po formální stránce vykazuje snahu autora o solidní zpracování, nicméně vykazuje některé nedostatky, viz připomínky. Autor využívá řady zdrojů a pracuje přímo s články obou periodik (viz rozsáhlý seznam ve zdrojích), což hodnotím velmi kladně (!). Práce také obsahuje užitečné přílohy, které s hlavním tématem úzce souvisí (statistiky německých menšin i jejich periodik, přepis rozhovoru s šéfredaktorem *LandesEcho*, mapu příhraničních oblastí v meziválečné ČSR – území tzv. Sudet). Bylo by vhodné, pokud by autor přílohy ještě více propojil s jádrem práce, častěji na ně odkazoval apod.

Připomínky:

- U některých tabulek, viz tabulka v příloze č. 3 dole (s. 87), mohl být uveden/přip. zopakován zdroj.
- V seznamu zdrojů je třeba uvádět kompletní bibl. údaj díla, např. s. 74 dole J. Škrábek – chybí místo vydání, nakladatelství, podobně Brügel na téže straně, apod.; zde je vhodné při závěrečné editaci věnovat pozornost i těmto detailům!
- Jazykově je práce zvládnutá, na některých místech mohla být však struktura vět srozumitelnější, např. příliš dlouhá a šroubovaná věta: s. 48, 2. odst. shora počínaje: „Der Landes-Anzeiger stellte alles dagegen...“
- Práce má na řadě míst drobné jazykové chyby, překlepy, nemají však vliv na celkové vyznění práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Posuzovaná diplomová práce M. Miloty představuje propracovanou studii. Práce určitě splňuje požadavky kladené na tento typ závěrečné práce na FF ZČU. Dokládá autorův zájem o zvolené téma i jeho schopnost téma pro potřeby absolventské závěrečné studie uchopit a popsat. Níže

uvedené hodnocení odráží skutečnost, že autor mohl dát textu ještě vyšší přidanou hodnotu. Přesto práce působí celkově velmi dobrým dojmem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Diskutujte, zda tzv. Benešovy dekrety z bezprostředně poválečného období 1945-1948 hrají ještě dnes roli v česko-německých vztazích, případně jakou. Doložte příklady.
2. Přibližte a vysvětlete komisi, proč jsou podle Vás důležité noviny, které fakticky „reprezentují“ národnostní menšinu ve státě. Argumentujte a doplňte konkrétní příklady z EU.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Doporučuji k obhajobě s hodnocením: velmi dobře

Datum: 11. 5. 2023

Podpis: